

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdag 12 juni 2025 kl. 13.00-17:00

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Beslutande

Dennis Larsson (S), ordförande
Anna Selberg (S), ersättare för Andreas Sjögren (S)
Stefan Boström (C), ersättare för Julia Algotsson (C)
Evelyn Ångqvist (S), ersättare för Anna Bengtsson (S)
Jari Prosi (S)
Mats Granath (M), ersättare för Mikael Thyni (M)
Gabriel Farrysson (M), §§ 75–81, 83–87
Mattias Nilsson (V)
Simon Mattson (MP)
Emil Bayat (L)
Josefin Gustafsson (M), ersättare för Gabriel Farrysson § 82

Övriga deltagare

Se sida 2.

Utses att justera

Stefan Boström (C)

Sekreterare

Digital signatur §§ 75–87
Ulrika Lindström

Ordförande

Digital signatur
Dennis Larsson

Justerande

Digital signatur
Stefan Boström

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Sammanträdesdatum 2025-06-12

Anslaget har satts upp 2025-06-19
Anslaget tas ner 2025-07-10
Förvaringsplats: Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd

Underskrift Digital signatur
Ulrika Lindström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Josefin Gustafsson (M), §§ 75–81, 83–87

Åsa Bäckström (V)

Tjänstepersoner

Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

Rune Brandt, stadssbyggnadsdirektör, §§ 75–82

William Jonsson, miljöinspektör, §§ 79, 83

Petra Thilman, enhetschef livsmedel, serveringstillstånd och
privatekonomi, § 82

Jenny Wallin, alkohol- och tobakshandläggare, § 83

Cecilia Vollan Johansson, alkohol- och tobakshandläggare, § 83

Ann-Carin Sjölander, konsumentrådgivare, § 83

§ 75

Val av justerare

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att välja Stefan Boström (C) till justerare för dagens protokoll.

§ 76

Information från förvaltningschefen

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Rune Brandt informerar om följande:

- Ekonomisk uppföljning
- Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2026
- Granskningsrapport GDPR
- Begäran om handlingar
- Säkerhetsskydd

§ 77

Ärendenr: 2024-4672

Revisorernas grundläggande granskning 2024

Beslut

Ärendet utgår och tas upp på nästa sammanträde.

§ 78

Ärendenr: 2025-2454

Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten - Grekiska Umeå AB

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja Grekiska Umeå AB stadigvarande tillstånd att servera starköl, vin, spritdrycker och annan jäst alkohol dryck till allmänheten vid Grekiska Grill & Bar Umeå, Storgatan 43, 903 26 Umeå.

Serveringstillståndet gäller året runt alla dagar 11.00–01.00 i det utrymme som i ansökningshandlingarna markerats som serveringslokal.

Beslutet meddelas med stöd av 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622).

Ärendebeskrivning

Grekiska Umeå AB har den 30 mars 2025 ansökt om tillstånd enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) att servera starköl, vin, spritdrycker, annan jäst alkohol dryck till allmänheten, kl. 11.00-01.00 vid Grekiska Grill & Bar Umeå, Storgatan 43, 903 26 Umeå.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har utrett ansökan genom remissförfarande, inhämtande av uppgifter, granskning av uppgifter och platsbesök.

Motivering

Enligt 8 kap. 12 § alkohollagen får serveringstillstånd endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att bedrivas i enlighet med de krav som ställs i denna lag. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer mot bakgrund av ansökan, inkomna uppgifter, platsbesök och yttranden att sökanden uppfyller alkohollagens krav och att serveringstillstånd kan meddelas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-05-28
Utredning 2025-05-28,
Planritning, 2025-05-23

Beredningsansvariga

Ida-Maria Hallberg, Alkohol- och tobakshandläggare

Beslutet ska skickas till

Grekiska Umeå AB

Länsstyrelsen i Västerbotten

Polismyndigheten

Folkhälsomyndigheten

Umeåregionens brandförsvär

§ 80

Ärendenr: 2025-3545

Yttrande - SOU 2025:14, En skärpt miljöstraffrätt och ett effektivt sanktionssystem**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att inte lämna några synpunkter i SOU 2025:14, en skärpt miljöstraffrätt och ett effektivt sanktionssystem.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har via Kommunstyrelsen fått denna remiss för yttrande senast 2025-08-31. Kommunens yttrande kommer senare att skickas till Klimat- och näringslivsdepartementet. Detta betyder att nämndens yttrande till kommunstyrelsen ska vara inne senast 2025-07-22 vilken i sin tur betyder att beslut behöver fattas i miljö och hälsoskyddsnämnden 2025-06-12.

Bakgrund och syfte

Miljöbrott är ett växande samhällsproblem, ofta kopplat till ekonomisk vinning, organiserad brottslighet och långvariga effekter på människors hälsa och ekosystem. Utredningen har haft i uppdrag att se över den svenska miljöstraffrätten i syfte att:

- Höja straffvärdet för allvarliga miljöbrott.
- Skapa ett tydligare och mer systematiskt regelverk.
- Förbättra förutsättningarna för effektiv tillsyn och rättssäker sanktionering.
- Frigöra rättsväsendets resurser genom bättre prioriteringar.

1. Straffrättsliga skärpningar

Höjda straff för grova miljöbrott

- Straffskalan för miljöbrott föreslås höjas avsevärt.
- Fokus ligger på uppsåtliga brott eller grov oaktsamhet, särskilt i fall där brottet har organiserad karaktär.
- För grovt miljöbrott föreslås fängelse i lägst ett och högst sex år (nuvarande max är fyra år).

Nytt avfallsbrott

- Ett nytt brott införs för systematiska och omfattande otillåtna avfallstransporter och hantering, särskilt riktat mot kommersiella aktörer.
- Brottet ska kunna beivras även när miljöpåverkan ännu inte inträffat men risk finns.

Ny miljöstrafflag

- 29 kap. i miljöbalken föreslås ersättas av en fristående miljöstrafflag för ökad tydlighet och tillgänglighet.
- Lagen ska innehålla en renodlad, straffrättsligt anpassad struktur.

2. Effektivare och mer ändamålsenliga sanktioner

Miljösanktionsavgifter (MSA)

- MSA-systemet föreslås utvidgas till att omfatta fler typer av överträdelser.
- Även fall där utredning krävs (t.ex. oaktsamhetsbedömning) ska kunna hanteras administrativt.
- Det ska minska belastningen på polis och åklagare samt leda till snabbare och mer förutsägbara sanktioner.

Avkriminalisering av mindre överträdelser

- Vissa mindre överträdelser av tillstånd eller skyldigheter föreslås avkriminaliseras.
- Dessa hanteras i stället genom administrativa sanktionssystem för att prioritera allvarligare brott inom rättsväsendet.

3. Tillsynsförbättringar och myndighetssamverkan

Nationell samverkansfunktion

- Polismyndigheten föreslås få ansvar för att inrätta en nationell samverkansfunktion för miljöbrott.
- Syftet är att samla underrättelser, stödja operativt arbete och förbättra den strategiska styrningen av miljöbrottsbekämpning.

Regional samverkan

- Länsstyrelserna föreslås samordna regional samverkan mellan myndigheter, inklusive kommuner, polis och åklagare.
- Fokus är på att upptäcka, kartlägga och motverka strukturell miljöbrottslighet.

Teknikstöd och digitalisering

- Ökad användning av drönare, satellitdata och fjärranalys för att upptäcka otillåtna verksamheter.
- Investeringar i digital infrastruktur för gemensam ärendehantering, dokumentation och bevisinsamling.

4. Skärpt lämplighetsprövning för tillstånd

- Utökade krav vid tillståndsprövning enligt miljöbalken.
- Verksamhetsutövare måste visa att de är lämpliga och seriösa aktörer, inte bara tekniskt kunniga.
- Kriminella eller tidigare dömda aktörer kan nekas tillstånd utifrån bristande trovärdighet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-05-26

En skärpt miljöstraffrätt och ett effektivt sanktionssystem (SOU 2025:14)

Beredningsansvariga

Nils Gilenstam, Enhetschef miljöskydd

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, ksdiarum@umea.se

§ 81

Ärendenr: 2025-3698

Revidering av miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. delegera beslutanderätt enligt förslag till delegationsordning daterad 2025-05-26 med följande tillägg:
Miljö- och hälsoskyddsnämnden delegerar även beslutanderätt till förvaltningschefen enligt 18 § förvaltningslagen (2017:900)
2. beslut som fattas med stöd av delegation enligt 7 kap. 5 och 6 §§ kommunallagen ska anmälas till nämnden.

Ärendebeskrivning

I liggande förslag har uppdelning gjorts av byggnadsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordningar. Vidare har kommunstyrelsen 2025-03-18 § 43 fattat beslut om en ny delegationsordning som föranlett behov av översyn av nämndernas delegation. Ändringar har också gjorts gällande alkohollagen (2010:1622) på grund av införande av reglering för gårdsförsäljning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-05-28

Delegationsordning, daterad 2025-05-26

Beredningsansvariga

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör

Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef

Petra Thilman, enhetschef livsmedel, serveringstillstånd och privatekonomi

Yrkanden på sammanträdet

Stefan Boström (C) yrkar att det i delegationsordningen läggs till att *Miljö- och hälsoskyddsnämnden delegerar även beslutanderätt till förvaltningschefen enligt 18 § förvaltningslagen (2017:900)* enligt stadsbyggnadsdirektörens förslag under sammanträdet.

Beslutsgång

Ordförande frågar nämnden ifall nämnden bifaller tjänsteskrivelsen med tillägg enligt Boströms yrkande. Nämnden beslutar så.

Beslutet ska skickas till

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör

§ 82

Ärendenr: 2025-3700

Taxa för tillsyn och provning enligt alkohollagen

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. anta ändringar i taxa för tillsyn och provning enligt alkohollagen, och att
2. ändringarna ska börja gälla från och med ikraftträdande av ändringar i alkohollagen den 1 juni 2025

Reservation

Stefan Boström (C), Mats Granath (M) och Josefin Gustafsson (M) reserverar sig till förmån för Centerns yrkande.

Jäv

Gabriel Farrysson (M) har anmält jäv och deltar inte i handläggningen av detta ärende.

Ärendebeskrivning

Nuvarande taxa för tillsyn och provning enligt alkohollagen, kommunfullmäktiges beslut 2024-09-30, § 159, trädde i kraft 1 januari 2025. Alkohollagen har därefter reviderats och tillförts ett kapitel om så kallad gårdsförsäljning som träder i kraft den 1 juni 2025. Detta område måste därmed tillföras taxan. I samband med denna justering genomförs även redaktionella ändringar för att underlätta läsbarhet utan att ändra paragrafernas innebörd.

Redaktionella ändringar av 2 §, 6 § 1 st, samt förtydligande om möjligheten att ta betalt för halvtimmar i 6 § 3 st. Redaktionell ändring av 8 §. Redaktionell ändring samt tillägg av orden "eller gårdsförsäljningstillstånd" i 9 § 1 st. Rubrik för avsnitt om tillsynsavgifter utökas med orden "och gårdsförsäljningstillstånd". Ny 12 § införs gällande årlig avgift för gårdsförsäljningstillstånd. Tidigare 12–22 §§ justeras därför till 13–23 §§. Redaktionell ändring av 13–15 §§. Ändring av 18 §, gällande årlig avgift för tillsyn över verksamheter med anmälningspliktig försäljning av folköl, förtydligas genom 2–4 st.

Bilaga 1 utökas i rubriken med orden "och gårdsförsäljningstillstånd". Avsnittet Avgifter för ansökan och anmälan förtydligas gällande ansökan tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten avser tillståndshavare, genom tillägg av orden "med stadigvarande serveringstillstånd", ny avgift införs gällande Ansökan gårdsförsäljningstillstånd, samt gällande Anmälan om mindre ändring, borttag av orden "av serveringstillstånd". Avsnittet Tillsynsavgifter tillförs ny avgift gällande Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd.

Inga ändringar föreslås gällande avgiftsnivåer. Prövning gällande gårdsförsäljningstillstånd motsvarar prövning av ansökan om tillstånd för stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten, varför avgiften föreslås vara lika. Gällande tillsynsavgifter för gårdsförsäljningstillstånd föreslås en fast årlig avgift för att skapa förutsägbarhet för verksamhetsutövare då detta är en ny tillståndstyp samt att tillstånd endast ges till småskalig produktion.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden menar också att taxan ska gälla från och med ikraftträdandet av ändringarna i alkohollagen den 1 juni 2025, då synnerliga skäl finns på grund av att ändringarna antogs i riksdagen den 23 april och centrala myndigheter därefter gett vägledande information till kommunerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2025-06-02

Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen med förslag till ändringar markerade

Beredningsansvarig

Petra Thilman, Enhetschef Livsmedel, Serveringstillstånd och Privatekonomi

Yrkanden på sammanträdet

Stefan Boström (C) yrkar:

- att bilaga 1 ändras så att nivån på tillsynsavgiften "Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån på tillsynsavgiften för "Grundavgift serveringstid till 01.00", alltså 3 645 kronor.
- att bilaga 1 ändras så att nivån på avgiften för "Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån för "Ansökan stadigvarande serveringstillstånd pausservering, provsmakning vid tillverkningsställe", alltså 12 150 kronor.

Mattias Nilsson (V) yrkar bifall till tjänsteskrivelsen.

Josefin Gustafsson (M) yrkar bifall till Centerpartiets förslag.

Dennis Larsson (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsen.

Beslutsgång

Ordförande ställer yrkandet från Centerpartiet mot yrkandet att bifalla tjänsteskrivelsen och finner att nämnden bifaller tjänsteskrivelsen.

Omröstning begärs.

Godkänd omröstningsordning är "Ja" för bifall till tjänsteskrivelsen och "Nej" för bifall till Centerpartiets yrkande.

Omröstningsresultat

Med 6 ja-röster mot 4 nej-röster beslutar nämnden att bifalla tjänsteskrivelsen.

	Ja	Nej
Dennis Larsson (S)	X	
Stefan Boström (C)		X
Jari Prosi (S)	X	
Anna Selberg (S)	X	
Evelyn Ångqvist (S)	X	
Mats Granath (M)		X
Josefin Gustafsson (M)		X
Mattias Nilsson (V)	X	
Simon Mattsson (MP)	X	
Emil Bayat (L)		X

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 83

Information

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Följande information lämnas till nämnden:

- Dom - Hantering av jordmassor
William Jonsson
- Konsumentrådgivning
Ann-Carin Sjölander
- Tobaksfria nikotinprodukter
Jenny Wallin, Cecilia Vollan Johansson
- SOU 2025:64, En ny kontrollorganisation i livsmedelskedjan
Fredrik Hedlund

§ 84

Kurser och konferenser

Inga aktuella inbjudningar har inkommit.

Återrapporteringen från Sveriges Miljökommuners vårmöte 6–7 maj 2025 i Stockholm bordläggs till nästa sammanträde.

§ 85

Övriga frågor

Inga frågor tas upp under denna punkt.

§ 86

Beslutsförteckning över delegerade ärenden

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förteckningen över delegerade beslut.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning.

Beslutsunderlag

Sammanställning av delegationsbeslut för miljö- och hälsoskyddsnämnden
2025-06-12

Beredningsansvarig

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

§ 87

Avslutande av sammanträdet

Ordförande förklarar sammanträdet avslutat.